

Persbericht

DARWIN IN PARADISE CAMP: YUKI KIHARA'S EERSTE SOLOTENTONSTELLING IN NEDERLAND, TE ZIEN IN WERELDMUSEUM LEIDEN

In een van de fotografische werken uit de serie Paradise Camp van Yuki Kihara staat een groep personen opgesteld in een zorgvuldig geënceneerd landschap. Hun poses zijn statig, bijna klassiek, alsof ze rechtstreeks uit een negentiende-eeuws schilderij zijn gestapt. De compositie voelt meteen vertrouwd: het is een beeld dat doet denken aan de idyllische scènes van Polynesië die de Franse schilder Paul Gauguin aan het einde van de negentiende eeuw maakte. Maar wie beter kijkt, merkt dat er iets verschoven is. De lichamen, de blikken en de symboliek van het beeld vertellen een ander verhaal. Waar Gauguin het eiland verbeeldde als een exotisch paradijs bevolkt door jonge vrouwen die hij zijn beeldtaal tot sensuele personen maakt, toont Kihara juist een gemeenschap die zichzelf vertegenwoordigt. Deze herinterpretaties vormen een belangrijk onderdeel van haar solo-debuut in Nederland.

Yuki Kihara: Darwin in Paradise Camp is het spectaculaire Nederlandse solodebuut van de internationaal bekende Japans-Sāmoaanse kunstenaar, te zien in Wereldmuseum Leiden. In deze visueel rijke tentoonstelling bevraagt Kihara vanuit een queer en inheems perspectief de culturele erfenis van twee invloedrijke figuren uit de westerse geschiedenis: kunstschilder Paul Gauguin en bioloog Charles Darwin.

*Still from 'Darwin Drag' (2026) video by Yuki Kihara
Photo by Gui Taccetti, courtesy of Yuki Kihara and Milford Galleries, Aotearoa New Zealand*

De uitbundige tentoonstelling laat zien wat door westerse kennis- en beeldsystemen is onderdrukt en vergroot cultureel bewustzijn rond representatie. Kihara's video-installaties, fotografie en textielwerken vertellen op scherpe en humorvolle wijze hoe

ideeën over natuur, gender en cultuur zijn gevormd door koloniale en eurocentrische beeldvorming en nodigen uit om deze onderdrukte perspectieven te ontdekken en het culturele bewustzijn te vergroten.

“(In) the expansive world of the Japanese-Sāmoan artist (Yuki Kihara) ...a reconsideration of what it means to be human requires a reevaluation of the origin of the species.”

-Art Review, April 2025

“At once playful, subversive and deeply moving... a necessary reevaluation of the past through playful theatrics and camp aesthetics... a radical reclamation of identity and a rebuttal of Gauguin’s exoticizing gaze.”

- Observer, February 2026

“A utopia... created for the Fa’afafine community... a love letter... a space where nobody is being judged for who they are, who they love or how they live their life.”

-Corridor8, November 2025

“One of the most remarkable names to emerge from this year’s Venice Biennale.”

-ELLE U.S.A, 2022

Still from video Talanoa between Yuki Kihara and Paul Gauguin by Yuki Kihara, 2022

VAN STEREOTYPE NAAR ZELFREPRESENTATIE

Een van de centrale vertrekpunten van de tentoonstelling is het werk van Paul Gauguin, die tussen 1891 en 1903 schilderijen maakte op Tahiti en de Marquesaseilanden. Met zijn verbeelding van Polynesische vrouwen – tot sensueel en exotisch gemaakt - droeg hij sterk bij aan het westerse beeld van Oceanië. In zijn werk creëerde hij een verzonnen beeld van de lokale bevolking, waarmee hij koloniale stereotypen over de regio

versterkte.

Yuki Kihara keert dit perspectief om. In een serie fotografische werken “upcyclet” ze Gauguins composities door ze opnieuw te enceneren met modellen uit de Sāmoaanse fa’afafine-gemeenschap, waar zij zelf ook deel van uitmaakt. Fa’afafine betekent ‘op de manier van een vrouw’ en is een erkende non-binaire genderidentiteit. Door deze herinterpretaties verschuift de blik van exotisering naar zelfrepresentatie. In de videoserie *First Impressions* kijken mensen uit de fa’afafine-gemeenschap voor het eerst naar een schilderij van Gauguin en delen met de kijker wat zij zien. Op die manier ontstaat een directe, persoonlijke reactie op de historische beelden.

YUKI KIHARA X PARADISE CAMP

Yuki Kihara werd geboren in Sāmoa en maakt deel uit van de fa’afafine-gemeenschap. Deze gemeenschap speelt een centrale rol in haar werk. De modellen in haar foto’s en video’s komen vaak uit dezelfde sociale kring en verschijnen niet als exotische objecten van een westerse blik, maar als actieve deelnemers in een hervertelling van de geschiedenis. In de serie *Paradise Camp* herschept Kihara verschillende composities van Gauguins schilderijen met leden van de Sāmoaanse fa’afafine gemeenschappen. Daarmee verschuift het perspectief: ‘het paradijs’ wordt niet langer bekeken door de ogen van een Europese kunstenaar, maar wordt gepresenteerd door de mensen zelf.

Yuki Kihara, *Two Fa'afafine on the Beach (after Gauguin)*, 2020

DARWIN IN PARADISE CAMP

De tentoonstelling richt zich niet alleen op de geschiedenis van de kunst, maar ook op die van de wetenschap. In een video-installatie met de titel *Darwin Drag* verschijnt de negentiende-eeuwse bioloog Charles Darwin als een personage dat door Kihara op speelse wijze wordt bevraagd. Darwin ontwikkelde samen met Alfred Russel Wallace de evolutietheorie door natuurlijke selectie, een idee dat het westerse begrip van de natuur ingrijpend veranderde. Maar recente studies van biologen zoals Ross Brooks en Joan Roughgarden tonen aan dat de dierenwereld veel meer variatie in seksualiteit en gender kent dan Darwin destijds beschreef. Door Darwin letterlijk en figuurlijk in drag te plaatsen, laat Kihara zien hoe wetenschappelijke kennis vaak wordt gevormd door de sociale normen van zijn tijd.

Yuki Kihara, *Moana Queer Taxonomy*, 2026

PREMIÈRE NIEUW WERK PRESENTEERT DE OCEAAN ALS QUEER ARCHIEF

Yuki Kihara presenteert in de tentoonstelling nieuw werk. *Moana Queer Taxonomy* (2026) bestaat uit twaalf geborduurde pandanusmatten – in Sāmoa bekend als *fala su'i* – waarop het zeeleven rondom de Sāmoaanse archipel is afgebeeld. Biologen vonden er tal van vormen van seksuele en genderdiversiteit: vissen die van geslacht veranderen, soorten die gelijktijdig mannelijke en vrouwelijke kenmerken bezitten of langdurige paren vormen met partners van hetzelfde geslacht. Door deze dieren met hun oorspronkelijke Sāmoaanse namen te tonen, laat Kihara zien dat er al andere manieren waren om de natuur te benoemen en te ordenen voor de Europese classificaties. De matten werden vervaardigd met de assistentie van borduurders uit de Tovio-familie van de Moata'a

Aualuma-gemeenschap op het naast Sāmoa gelegen eiland Upolu, waardoor het werk ook een collectieve dimensie krijgt.

VĀRCHIVE: YUKI'S ARCHIEFONDERZOEK

Archiefonderzoek vormt een rode draad in Kihara's praktijk. Voor *Darwin in Paradise Camp* verzamelt ze historische foto's, boeken en documenten in wat ze haar *vārchive* noemt: een archief dat verschillende tijden, verhalen en perspectieven met elkaar verbindt. Koloniale foto's van Sāmoa en missionarisverslagen uit de negentiende eeuw laten zien hoe Europese bezoekers de eilanden probeerden te begrijpen binnen hun eigen wereldbeeld. Tegelijkertijd onthullen deze bronnen hoe lokale kennis en tradities een andere kijk op gender en natuur bieden. Door deze historische items naast haar eigen kunstwerken te plaatsen, laat Kihara zien hoe geschiedenis voortdurend wordt herschreven.

Portrait of artist Yuki Kihara, Photo by Ralph Brown

VAN KOLONIALE BLIK NAAR KLIMAATREALITEIT

De tentoonstelling raakt daarmee ook aan actuele kwesties. In Oceanië zijn de gevolgen van klimaatverandering al duidelijk zichtbaar: stijgende zeespiegels, kusterosie en intensere cyclonen hebben grote impact op de eilanden en hun bewoners. Voor Kihara hangen deze ecologische veranderingen samen met de koloniale geschiedenis van de regio en met de manier waarop de natuur in westerse kennis- en beeldsystemen werd voorgesteld. Haar werk nodigt uit om deze verbanden te zien en te reflecteren op de

samenhang tussen cultuur, natuur en geschiedenis.

Met *Yuki Kihara: Darwin in Paradise Camp* zet Wereldmuseum Leiden zijn koers voort om historische collecties en hedendaagse kunst met elkaar in dialoog te brengen. Door deze samen te brengen, ontstaat ruimte voor andere verhalen en perspectieven op het verleden, en worden ook verschillende geschiedenissen van het heden zichtbaar. Net zoals archiefstukken uit de koloniale periode nieuwe betekenis krijgen in relatie tot hedendaagse perspectieven, toont Kihara's werk hoe verhalen over natuur, identiteit en cultuur voortdurend in beweging blijven.

Yuki Kihara: Darwin in Paradise Camp

Van 08-05-2026 t/m 03-01-2027

Wereldmuseum Leiden